

TROMS KRAFT PRODUKSJON AS
Postboks 6116
9291 TROMSØ

Vår dato: 12.09.2022
Vår ref.: 202106537-5 Oppgis ved henvendelse
Deres ref.:

Saksbehandler:
George Nicholas Nelson
genn@nve.no

Vurdering av konsesjonsplikt for effektøkning i Rottenvik kraftverk i Lyngen kommune - NVEs vedtak

Troms Kraft Produksjon har planer om å øke installert effekt ved Rottenvik kraftverk, fra dagens 5,49 MW til 6,2 MW. En slik økning av installert effekt vil øke slukeevnen med 200 l/s til 1,7 m³/s. Tiltaket er vurdert å gi en produksjonsøkning på ca. 0,7 GWh.

Basert på foreliggende opplysninger om tiltaket, er det NVEs vurdering at tiltaket ikke utløser konsesjonsplikt etter § 8 i vannressursloven.

NVEs vedtak er fattet med hjemmel i vannressursloven § 18, og kan påklages innen 3 uker til Olje- og energidepartementet.

NVE har mottatt brev fra Troms Kraft Produksjon (TKP) datert 15.03.2021, med søknad om konsesjonspliktavurdering for deres planer om effektøkning i Rottenvik kraftverk. NVE skal på bakgrunn av fremlagte opplysninger avgjøre om planene medfører skader eller ulemper for allmenne interesser i en slik grad at tiltaket må ha konsesjon etter vannressursloven § 8.

Eksisterende anlegg og konsesjonsforhold

Lyngen Kraftlag ble meddelt konsesjon til erverv og regulering av Rottenvikvassdraget ved kgl.res. 01.02.1952. Konsesjonen ble overdratt til TKP i 1980.

Rottenvikvatn har en reguleringshøyde på 9,6 m. Det opprinnelige anlegget ble bygget i perioden 1952-57, og hadde lokalforsyning frem til sammenkopling med stamnettet. Installert effekt i den opprinnelige kraftstasjonen var på ca. 1,3 MW.

TKP fikk konsesjon av NVE den 12.07.2007 til å bygge dagens Rottenvik kraftverk. Det nye kraftverket er lokalisert lenger ned i vassdraget med større fallhøyde, og ble satt i drift 22.03.2010. I likhet med det gamle kraftverket har det inntak i Rottenvikvatn og utløp i Storelva (Rottenvikelv). I henhold til vilkårspost 1 skal det slippes en minstevannføring på 100 l/s i perioden 1.6.-30.9 til Rottenvikelva.

Tiltaket

Aggregatet i dagens kraftverk har en installert effekt på 5,5 MW og en slukeevne på 1,5 m³/s. TKP sier det er mulig å hente ut mer effekt i aggregatet. I første rekke ved å gjøre software-endringer, og i andre rekke muligens ved å øke noen fysiske flaskehalser. TKP anslår at effekten kan økes opp til 6,2 MW.

Økt installert effekt vil medføre en økning i slukeevnen på ca. 200 l/s til 1,7 m³/s (snaut 15 % økning). TKP skriver i søknaden at økt slukeevne kan/vil medføre færre tilfeller av overløp fra magasinet i sommerhalvåret, samt økt vannføring på strekningen fra kraftverket til havet.

TKP v/Jostein Jerkø opplyser i epost mottatt 22.08.2022 at midlere årsproduksjon ved Rottenvik kraftverk har vært 18,8 GWh (tidsserien 2012-2021). Det er TKPs vurdering at en effektøkning på 0,7 MW vil kunne bidra med 0,7 GWh i ny produksjon. Dette tallet er basert på en antagelse om at TKP i middel kan kjøre 40 dager på økt fullast i perioden fra vårflommen inntreffer til de får kontroll på overløpet.

Slipp av minstevannføring på 100 l/s vil ikke bli berørt tiltaket.

Høring

TKP sin søknad ble sendt på begrenset høring til Lyngen kommune, Troms og Finnmark fylkeskommune og Statsforvalteren i Troms og Finnmark, med høringsfrist 20.06.2022. NVE har mottatt én uttalelse:

Statsforvalteren i Troms og Finnmark (24.05.2022) skriver følgende i sin vurdering og konklusjon:

Vannføringen i Rottenvikelva er betinget av overløp over dam, økt slukeevne vil gi større samfunnsmessige fordeler uten at det påvirker negativt biologisk. Storelva (Rottenvikelv) nedstrøms kraftverket er registrert i Vann-nett som vannforekomst 204-75-R Storelva (Rottenvikelv). Vannforekomsten har godt økologisk potensial som miljømål, men god økologisk tilstand er ikke realistisk. For å kunne oppnå god økologisk tilstand (GØT) må tiltak utføres på hydrologiske endringer med minstevannsføring. Slike tiltak er ikke gjennomførbare, uten at det vil gå vesentlig ut over bruken av kraftverket. Økt vannføring nedstrøms kraftverket kan ha positive effekter på den økologiske tilstanden.

Tillatelse til erverv og regulering av Rottenvikvassdraget ble gitt i 1952 hjemlet i Industrikonsesjonsloven og vassdragsreguleringsloven. Vassdraget har vært regulert lenge, og det er derfor grunn til å anta at forholdene i dag bestemmes av vannføringen i vassdraget etter reguleringen. Økt slukeevne vil etter vår vurdering i begrenset grad føre til vesentlige endringer av tilstand i vassdraget.

Under konsekvensutredning i Rottenvikelva utført av Akvaplan-NIVA i 2020 ble det ikke påvist årsyngel og/eller gytefisk av anadrom laksefisk. Vassdraget har flere naturlige vandringshinder i nedre del av vassdraget som hindrer oppgang av anadrom fisk. Muligheten for produksjon av innlandsfisk er også meget begrenset. Røye som er observert i vassdraget har vært eldre enn 0+ og stammer mest sannsynlig fra innsjøene Rottenvikvatn og andre innsjøer ovenfor. Det er derfor lite

sannsynlig for at det skjer noe produksjon av fisk nedstrøms kraftverket. Vannkvaliteten i vassdraget er brepåvirket, og har derfor begrensende næringsforhold for oppvekst av fisk. Rapporten som ble utført av Akvaplan-NIVA var en vurdering av effektvariasjoner.

Multiconsult konkluderte i 2005 at det var ingen spesielle naturverdier i området som var direkte knyttet til elva. Effektene på biologisk mangfold ble vurdert til å være små og ingen konsekvenser når konsesjonsøking ble vurdert i 2005. Redusert vannføring i sommerhalvåret ble vurdert til å ha konsekvenser for produksjon av evertebrater og bunndyr i elva, og små effekter for fisk.

På bakgrunn av informasjon tilgjengelig legger Statsforvalteren til grunn at tiltaket ikke er til vesentlig skade eller ulempe for allmenne interesser i vassdraget.

NVEs vurdering

Ingen må iverksette vassdragstiltak som kan være til nevneverdig skade eller ulempe for noen allmenne interesser i vassdraget uten å ha konsesjon. Dette følger av vannressursloven § 8.

Når NVE skal vurdere om et tiltak er konsesjonspliktig er det nye negative virkninger ut over den eksisterende situasjonen som skal vurderes. Det er bare skade eller ulempe, altså negative virkninger, som er relevant. Hovedsakelig er det virkninger i selve vannstrengen som skal tas i betraktning.

Kunnskapsgrunnlag

Kunnskapsgrunnlaget i denne saken omfatter TKPs søknad med to vedlegg. Sistnevnte er et befaringsnotat forfattet av Akvaplan NIVA i 2020 og KU-rapport 11/11-2005 utarbeidet av Multiconsult ifm. TKPs konsesjonssøknad fra 2006.

NVE har også gjort egne søk i artskart og naturbase i juli 2022. Sammen med mottatt høringsuttalelse, kjent kunnskap og vår egen erfaring mener vi at kunnskapsgrunnlaget om tiltakets virkninger er tilfredsstillende, tatt i betraktning tiltakets omfang og risiko for skade, jf. naturmangfoldloven § 8. NVE mener derfor at føre-var-prinsippet i naturmangfoldlovens § 9 ikke er relevant i denne saken.

Mulige skader og ulemper for allmenne interesser

Rottenvikelv har siden etableringen av det opprinnelige kraftverket og magasinet på slutten av 1950-tallet hatt sterkt redusert vannføring. Vannføring i elva på sommeren ble forbedret da krav om slipp av minimum 100 l/s i perioden 01.06-30.09 ble tatt inn som et vilkår til konsesjonen for det nye kraftverket i 2007.

En effektøkning i aggregatet vil øke kraftverkets slukeevne med ca. 200 l/s. Sammenlignet med dagens situasjon vil økt slukeevne kunne medføre færre episoder med overløp fra magasinet i sommerhalvåret, samt noe økt vannføring på strekningen fra kraftverkets utløp i Rottenvikelva til havet.

Økt slukeevne medfører forbruk av mer kaldt magasin vann i kraftverket tidlig på sommeren, og følgelig kan vanntemperaturen i Rottenvikelva nedstrøms kraftverksutløpet synke noe på denne årstiden. NVE mener denne temperaturendringen vil ha svært små virkninger på vannmiljøet i Rottenvikelva.

Tilgjengelig dokumentasjon viser at det ikke er påvist årsyngel og/eller gytefisk av laksefisk (røye, ørret og laks) i Rottenvikelva. Flere vandringshinder gjør at etablering av anadrom laksefisk ikke er mulig i vassdraget. Mulighetene for produksjon og reproduksjon av innlandsfisk som stasjonær ørret og røye er svært begrenset. Fisk i vassdraget, som i all hovedsak er røye, stammer mest sannsynlig fra Rottenvikvatn og andre oppstrøms vatn. Vannkvaliteten er kraftig bretpåvirket og det er begrensede forhold for oppvekst av fisk. NVE kan ikke se at økt slukeevne gjennom kraftverket vil endre på forholdene for fisk og bunndyr i Rottenvikelva i nevneverdig grad.

Det er ikke registrert noen spesielle naturverdier som er direkte knyttet til elva.

Naturmangfoldloven

Vi mener at våre vurderinger er i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven, jf. §§ 8 - 12. Tiltaket er etter vårt syn ikke i strid med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, jf. §§ 4 og 5.

Vannforskriften

Etableringen av Rottenvik kraftverk påvirket vannforekomstene 204-75-R *Storelva (Rottenvikelv)* og 204-74-R *Storelva Rottenvikelv midtre*. 204-75-R er strekningen fra Rottenvikvatn til kraftverkets utløp i Rottenvikelv, mens 204-74-R starter ved kraftverksutløpet og har nedre grense ved samløp med bekken fra Kuvat. Begge vannforekomstene er definert som sterkt modifiserte, og er i vann-nett oppgitt å inneha godt økologisk potensial.

Etter vår vurdering vil ikke det planlagte tiltaket medføre endring av økologisk potensial i noen av vannforekomstene. Det er dermed ikke relevant med en vurdering etter vannforskriften § 12.

Konklusjon

Samlet sett vurderer vi at den planlagte effektøkningen ikke vil føre til nye ulemper eller skader for allmenne interesser av et slikt omfang at det utløser behov for konsesjon etter vannressursloven.

Økning av installert effekt til 6,2 MW i Rottenvik kraftverk er ikke konsesjonspliktig etter vannressursloven § 8.

Vedtaket er gjort med hjemmel i vannressursloven § 18 og delegering til NVE fra Olje- og energidepartementet av 19. desember 2000.

NVEs konklusjon forutsetter at tiltaket gjennomføres i samsvar med framlagte opplysninger i brev datert 15.03.2021. Dersom planene endres, må NVE vurdere konsesjonsplikt på nytt.

Dette vedtaket har en gyldighet på fem år. Dersom byggearbeidene ikke har startet før det har gått 5 år må saken legges frem for NVE for ny vurdering.

Selv om tiltaket ikke er konsesjonspliktig, gjelder vannressurslovens alminnelige regler om vassdrag. NVE henviser spesielt til aktsomhetsplikten i vannressursloven § 5 som pålegger at vassdragstiltak skal planlegges og gjennomføres slik at de er til minst mulig skade og ulempe for allmenne og private interesser.

Videre oppfølging

I medhold av vilkårene i gjeldende konsesjon av 12.06.2007 kan NVE følge opp planlegging, bygging og drift av anlegget. Detaljplan for tiltaket vil bli sendt på høring og lagt ut til offentlig ettersyn før den skal godkjennes av NVE. Dersom nye områder skal tas i bruk må tiltakshaver være forberedt på å gi en konsekvensvurdering av dette, slik at detaljplanene inneholder de nødvendige opplysninger.

Tiltakshaver bes kontakte NVEs miljøtilsyn på regionkontoret i Narvik for å avklare forhold rundt godkjenning av detaljplanene.

Idriftsettelse av oppgradert aggregat skal meldes inn på skjema som finnes på <https://www.altinn.no/skjemaoversikt/norges-vassdrags--og-energidirektorat-nve/Melding-om-idriftsettelse-nye-vannkraftverk-eller-opprustings--og-utvidelsestiltak-i-eksisterende-kraftverk/>.

Forholdet til annet lovverk

NVE forutsetter at krav som følger av forurensningsloven etterleves ved gjennomføring av tiltaket. Eventuelle uavklarte forhold tas opp direkte med Statsforvalteren i Troms og Finnmark.

TKP har en anleggskonsesjon datert 16.02.2016 (vår ref. 201600835-2). Anleggs-konsesjonen gir TKP rett til å drive bl.a. Rottenvik kraftverk med følgende spesifikasjoner:

- En generator med ytelse 5,45 MVA og spenning 6,6 kV
- En transformator med ytelse 5,5 MVA og omsetning 6,6/22 kV
- Nødvendig høyspenningsanlegg

NVE forutsetter at TKP sender NVE en enkel søknad om oppdatert anleggskonsesjon, der oppdaterte elektriske spesifikasjoner for Rottenvik kraftverk framkommer. Søknaden bør sendes i god tid før oppgradert anlegg blir satt i drift.

Øvrige merknader

NVE har ikke vurdert om det er ledig nettkapasitet på alle spenningsnivå. Det er tiltakshavers eget ansvar å sørge for nødvendige avklaringer. Vi anbefaler at det tas kontakt med lokal områdekonsesjonær for slik avklaring

Har kraftverket en merkeytelse over eller lik 100 kVA, gjør vi oppmerksom på krav om forbruksavgift på elektrisk kraft, se rundskriv om dette på www.toll.no. Rundskrivet kan også fås på nærmeste tollsted.

Om klage og klagerett

Se eget vedlegg om klageadgang.

Med hilsen

Inga Nordberg
Direktør

Carsten Stig Jensen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

TROMS KRAFT PRODUKSJON AS

Kopimottakerliste:

Lyngen kommune
STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK
TROMS OG FINNMARK FYLKESKOMMUNE

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.